

روابط افغانستان و پاکستان و دیدگاه‌های متفاوت

عنابی

کرد که کشورهای مختلف منطقه و جهان باید منافع خود را باز تعریف کنند و مشخص سازند که بر بنیاد آن در یک راه حل جامع منطقی مدنظر قرار گرفته و همه بتوانند به یک نتیجه در این خصوص برسند که هم صلح و ثبات تأمین شود و افغانستان به ثبات و امنیت برسد و هم منافع این کشورها آسیب نبینند. این شبیه رسیدن به اشتراک منافع می‌باشد. چنان که می‌تواند التزام همه را در زمینه مقابله مشترک در برابر خطر تروریسم و تهدید مشترکی که متوجه همه ساخته است به عنوان یک ضرورت و الزام مطرح و نهاد ببخشد.

تروریسم تهدیدی برای همه:

در این که تروریسم تهدیدی علیه همه است، ظاهراً تردید و یا اختلاف نظری موجود نیست. چیزی که هست در تعریف آن تروریسم و هم تعیین مصادیق آن تضارب افکار و اندیشه‌ها را سبب شده. این تضارب افکار محصول نوع نگاه هر یک از کشورهای در مورد گروه‌ها و دسته‌جاتی اند که می‌توانند مصادیق تروریسم باشند و نیز پیوندی که از منظر خود، بین عملکرد و کشگری این گروه‌ها و منافع خود می‌بینند.

از همین جاست که لازم است یک تعریف واحد از تروریسم به دست آید و بر بنیاد آن درک واحد از خطرات و تهدیدهای تروریستی ایجاد شود. نباید تروریسم را به خوب و بد تقسیم کنیم. این می‌تواند معیاری را به دست ما بدهد که ما در قبال

کشورهای دیگر سیاست مان را مشخص کنیم. ما می‌توانیم با پاکستان به یک دید مشترک

مراجعه کرد و جامعه بین المللی در حال حاضر از موضع افغانستان حمایت کرده و حمایت هم می‌کنند. معلوم نیست که پس از این چه تحولات دیگری در راه است و معلوم هم نیست که دنیا تا به کی به این موضع خود میماند. این عده باور دارند که تغییر و تحول در مورد متغیرهای سیاسی به ویژه در جهان امروز یک اصل است. چنانکه اقدام و بهره‌گیری از شرایط و متغیرهای سیاسی در زمان و وقت مناسب و مساعد آن یک اصل است. البته که این تحلیلگران مخالف کارگیری حزم و احتیاط نمی‌باشند.

به باور این‌ها دولت باید با پخته‌گی و برنامه ریزی درست و دقیق و به کارگیری دیپلوماسی فعال و پخته از این فرصت بهترین بهره را بگیرد. به باور این تعداد، دولت افغانستان همانگونه که توانست شرایط و اوضاع را به سود خود بچرخاند؛ این توانایی را هم دارد که از شرایط و اوضاع موجود به نفع صلح و ثبات کشور بهره بگیرد. به ویژه که افغانستان در این میدان تنها نیست. لازم است تا دولت لایه‌های خود را در منطقه و مجامع بین‌المللی نگاهدارد.

فرصت‌های ناشی از تحولات

جدید:

باری رئیس‌جمهور کشور گفت، تحولات در سطح بین

و هنوز هم به دنبال عمق استراتژیک در افغانستان است. اینکه می‌گویند در سیاست خود تغییر آورده و پس از این متفاوت از گذشته با دولت افغانستان وارد تعامل خواهد شد و در اقدام علیه گروه‌های چون طالبان و شبکه حقانی و القاعده و ...، تردیدی ندارد و آماده است تا تمام پناهگاه‌ها و مراکز این گروه‌ها را در خاک پاکستان ببندد و روابط جدیدی را با کابل در پیش بگیرد که بر بنیاد تعامل دولت با دولت بوده و بر اساس احترام متقابل استوار گردد، دروغی بیش نبوده

برای احیای دوباره و از سرگیری روابط با پاکستان تلقی شده و گفته میشود که ممکن است دو کشور بتوانند مشکلات موجود را حل نموده و روابط بین دو کشور به حالت عادی برگردد.

دیدگاه‌های متفاوت در زمینه روابط پاکستان:

این همه باعث گردیده که از سرگیری روابط با پاکستان به یک بحث دامنه‌داری میان آگاهان مسائل منطقوی و بین‌المللی، تحلیلگران سیاسی و اصحاب رسانه‌ها مبدل شود. بحثی که در این حد محصور نمانده و همه

این کشور حاضر است با افغانستان در قالب نشست سه جانبه، چهارجانبه و چند جانبه همکاری نماید و اخیراً قرار شده بنا بر پیشنهاد وزیر خارجه و دستگاه دیپلماسی این کشور نشست صلحی در "مسقط"، پایتخت کشور عمان برگزار شود. در این نشست علاوه بر افغانستان و پاکستان نماینده‌گانی از طالبان نیز حضور خواهند داشت.

ایالات متحده آمریکا و چین به حیث ناظر در این نشست حضور خواهند داشت. دولت افغانستان آماده‌گی نشان داده که در این

گردیده و مشکلات غیر قابل تحمیلی را در خصوص تمویل بودجه و تطبیق برنامه‌ها و پلان‌هایش متحمل می‌گردد. از این جا بوده که پاکستان علی‌الوجه دو رویکرد را به طور همزمان به منصفه اجرا قرار داده.

یکی این که سعی کرده مانورهای ایدایی گویا ترساندن غرب و یا هم یافتن بدیل برای روزی که قطع روابط غرب با این کشور جنبه عملی اختیار کند را آغاز کرد.

سفر مقامات دیپلماتیک این کشور به کشورهای رقیب جهان غرب و از جمله فدراتیف روسیه، چین، ایران و ترکیه و ... و رایزنی و گفتگو در خصوص راهبرد جدید ایالات متحده آمریکا در قبال افغانستان و جنوب آسیا و پیامدهای که همه این کشورها را در یک خط منافع قرار می‌دهد؛ جزو این مانورها به حساب می‌آید.

دوم این که مقامات در پاکستان سعی کردند جامعه بین‌المللی و افغانستان را در موقعیتی قرار دهد که می‌توان از آن به مقام خوف و رجا تعبیر کرد. خوف از این که: فشارها بر اسلام آباد ممکن این کشور را عکس‌العملی کرده و اوضاع در افغانستان، منطقه و ... را خرابتر از پیش بسازد. ایراد بیابنه‌های تهدید آمیز و این که گروه‌های تروریستی مورد اشاره

با اعلام راهبرد جدید ایالات متحده آمریکا در قبال افغانستان و جنوب آسیا، فشارها بر پاکستان از این جهت که از گروه‌های تروریستی فعال در نبرد علیه قوای امنیتی و دفاعی افغانستان و قوای بین‌المللی مستقر در کشور ما در پوشش ماموریت حمایت قاطع، حمایت می‌نماید، به طور فزاینده‌ای از یاد یافت. رئیس‌جمهور ایالات متحده آمریکا هنگام اعلام راهبرد جدید و همچنان پس از آن بارها از اسلام آباد به سختی انتقاد کرده و پاکستان را از بابت پناه دادن به گروه‌های تروریستی به شمول القاعده، داعش، طالبان و شبکه حقانی و ... زیر باران ملامت گرفت. دونالد ترامپ گفت: پاکستان میلیاردها دالر کمک از آمریکا دریافت داشته و در عوض از گروه‌هایی حمایت و پشتیبانی نموده که سربازان آمریکایی و افغان را هدف گرفته و به قتل می‌رسانند.

دوام کمک‌ها به اسلام آباد مشروط به این گردیده که دولت پاکستان در مبارزه در برابر تروریسم از خود صداقت لازم نشان داده و برای تحقق صلح در افغانستان با جامعه بین‌المللی و دولت افغانستان همکاری صادقانه نماید و تأکید شده که در صورت عدم همکاری صادقانه در این

زمینه، نه تنها این کمک ها به کلی قطع می گردد بلکه قویاً محتمل است که پاکستان در فهرست کشورهای حامی تروریسم قرار داده شود و نهایتاً بر این کشور تحریم ها وضع گردد. امری که ادعان شده پاکستان به هیچ صورت تحمل و طاقت آن را ندارد. پاکستان در گذشته و همین اکنون نیز شدیداً وابسته به این کمک ها می باشد. پاکستان در گام نخست اعتبار سیاسی خود را مرهون داشتن روابط با جهان غرب بوده و یکی از شرکای خارج از ناتوی ایالات متحده امریکا محسوب می شده و از سوی دیگر مبالغ هنگفتی که سالانه به عنوان کمک از ایالات متحده امریکا دریافت می دارد، نیازهای عمده برنامه ها و بودیجه سالانه خود را تأمین می کند. در صورتی که این کمک ها قطع شود دولت پاکستان به طرز بی سابقه ای خساره مند

این راهبرد علاوه بر پاکستان در میان کشورهای دیگری چون روسیه، چین، ایران و ... نیز حامیانی برای خود دست و پا کرده و در صورتی که از اندک تأثیر اسلام آباد بر این گروه ها بهره گرفته نشود و همچنان بی اعتمادی و بد بینی نسبت به اسلام آباد دامن زده شود و به تعبیر آن ها قربانی های اسلام آباد در مبارزه علیه تروریسم نادیده گرفته شود، امکان دارد وضعیت جنگی و خشونت ورزی تا سال ها ادامه یابد و هیچگاه افغانستان روی صلح را نبیند.

به این معنا که: مقامات در پاکستان برای از سرگیری گفتگو های صلح و همکاری اسلام آباد با جامعه بین المللی و افغانستان در این زمینه سخن زده و گفته اند که پاکستان حاضر است نقش مثبت خود را بازی کند. باری صدر اعظم این کشور گفته بود:

نشست هیئتی را به ریاست معین وزارت امور خارجه اعزام نماید. حکمت خیل کرزی هیئت افغانستان را در این نشست رهبری خواهد کرد.

از جانب دیگر هیئتی از عالیترین مقامات نظامی و استخباراتی پاکستان به افغانستان سفر کرده و با مقامات عالی رتبه کشور ما و از جمله رئیس جمهور دیدار و گفتگو نموده و تغییر سیاست اسلام آباد و همکاری صادقانه با افغانستان در مبارزه علیه تروریسم و تلاش برای از سرگیری گفتگوهای صلح و جستجوی راه های رسیدن به ثبات و امنیت در افغانستان را وعده سپردند. این هیئت از رئیس جمهور غنی دعوت نمود که به اسلام آباد سفر نماید و رئیس جمهور این دعوت را پذیرفت. اما گفت در موقع مناسب به پاکستان سفر می نماید. این گپ و گفت ها کوشش و تلاش

شهروندان کشور را با خود درگیر کرده است. دیدگاه های متفاوت، بین نفی و اثبات و با هم مشروط حول این مبحث مطرح میگردد. مبنای این مبحث بی نتیجه گی گفتگو ها و تلاش ها در خصوص روابط با پاکستان در گذشته بوده است. از میان دیدگاه های متفاوت، طرح دو دیدگاه را در اینجا بسنده می دانیم. یکی اینکه دولت افغانستان باید راه احتیاط را در پیش گرفته و در خصوص گرم شدن روابط با پاکستان از حزم و احتیاط کارگیرد. مبنای این دیدگاه را عدم اعتماد بالای پاکستان می سازد. طرفداران این دیدگاه معتقد اند که پاکستان همیشه از چال، نیرنگ و فریب در روابط خود با دیگران کار می گیرد. به باور این تعداد از تحلیلگران پاکستان هیچگاه در صدد آوردن تغییر در سیاست های خود نبوده

و هدف از آن خلاصی این کشور از زیر فشار جامعه بین المللی می باشد. والا ممکن نیست یک شبه سیاست، استراتژی و روش اسلام آباد تغییر کند و با افغانستان همکاری شود.

به باور این عده، دولت افغانستان نباید ذوق زده شود و خود را به ترند پاکستان گرفتار سازد. بلکه با مقداری تأمل بگذارد که فشار ها بر این کشور ازین هم بیشتر شود و انزوای که امروز پاکستان در آن گیر کرده، گسترده تر شود و آنگاه است که می توان مطمئن بود که پاکستان آماده همکاری با افغانستان و جامعه جهانی گردد.

دوم اینکه دولت افغانستان فرصت پیش آمده را غنیمت شمرده و باید بیشترین بهره را از آن ببرد. تحلیلگرانی این باور را ارائه میدارند معتقد اند این پاکستان بود که به افغانستان

المللی و نیز منطقه فرصت های نوی را به وجود آورده که می توان با استفاده از آن به سود صلح و ثبات در منطقه بهره گرفت.

اجماع نظری که از لا بلای گفتنمان جاری در هر دو سطح سیاست بین المللی و منطقوی به وضوح مشاهده می شود، می تواند یکی از آن فرصت ها باشد. نماینده ویژه سازمان ملل متحد در صحبت های خود در نشست مقامات ارشد (سام) در کابل و نیز در نوشته ای که در یکی از روز نامه های کابل به نشر رسید نیز ازین فرصت یاد کرد. او اظهارات کشور های چون روسیه، چین و حتی اسلام آباد را حول ضرورت رسیدن به یک نتیجه قابل قبول در روابط و مناسبات کشورهای منطقه و تحقق صلح و ثبات و امحای وحشت و دهشت نشانه های خوبی ازین فرصت تازه دانسته تأکید

می تواندیم. می توانیم منافع مان را تعریف کنیم و راه های همکاری با همدیگر در زمینه دست یابی هر دو جانب به منافع خویش را شناسایی و جستجو نماییم.

افغانستان در تعامل خود با پاکستان می تواند ازین الگو استفاده کند. سیاست یک پدیده ایستا نمی باشد. بلکه پدیده سیال و تغییر پذیر است. اینکه گفته شده: «در سیاست دوستان دایمی و دشمنان دایمی وجود ندارد.» گواه راستین همین موضوع است، ما می توانیم با پاکستان به نتیجه برسیم. ریاضت و خود داری از گپ و گفت با پاکستان ممکن است فرصت های پیش آمده را خاکستر کند و با تغییری که ممکن است در سیاست بین المللی پدیدار گردد، امکان دارد این فرصت دیگر نصیب ما نشود.

پر داختن به تصوف اسلامی...

می دهد، از مواصفتی نام برد که در دستور کار و زندگی صوفیان بوده و با وجود نا امنی های بیش از چهار دهه اخیر، هنوز هم مردم افغانستان به آن توجه نموده و عمل نموده اند.

رییس اجراییه کشور بار دیگر تدویر این سمینار را فرصتی دانست برای شریک نمودن و همگانی ساختن ارزش های متعالی و استفاده بیپنانه از سرمایه های معنوی که همانند سرمایه های مادی و معادن، هنوز دست

د افغانستان د ۱۰ ولایتونو اوبه ۶۰ سلنه «ایکولای» مېکروب لري

کې له مور سره یوځای کار کوي، په گډه سره به د اوبو پاکوالي تضمین کړو څو د خلکو روغتیا د ښه والي په لور یوسو. په ورته وخت کې دکلیو د پراختیا وزارت استازي غلام قادر وویل، حکومت پلان لري چې تر ۲۰۳۰ کال پورې د افغانستان د کلیو او ښارونو اوسېدونکو ته د څښاک پاکې اوبه برابرې کړي، د دې له امله د کلیو پراختیا وزارت ژمن دي چې د دغه پلان په پلې کولو خپله ونډه اداء کړي.

نوموړي زیاته کړه: "زموږ هڅه دا ده چې د خپلو پروژو په ډېزاین او و دانولو کې، د چارو د ښه والي په خاطر، د

په خپلو پراختیایي پروژو کې دغه ستونزې ته پام وکړي. همدارنگه د اروپایي ټولني استازي گیریل ژمنه وکړه چې په راتلونکې کې به د ورته سروې گانو په ترسره کولو کې، له افغان حکومت سره مرستې وکړي. د احصایې مرکزي ادارې مسؤلینو هیله وښوده چې د عامې روغتیا او دکلیو او پراختیا وزارتونه په خپلو پلانونو کې، د شته ستونزې د هوارولو موضوع ځای کړي.

د عامې روغتیا او کلیو او پراختیا وزارتونو استازيو چې په دې غونډه کې برخه لرله ژمنې

په اوبو کې یوازې د «ایکولای» میکروب معلومول شي. ښاغلي موحد وویل چې د «ایکولای» میکروب له امله ۳۴ ولایتونو کې یی ترسره کړو."

دا سروې په لسو ولایتونو کې د لومړي ځل لپاره په ازمايښتي توگه ترسره شوې او په راتلونکې کې پلان لرو چې په ۳۴ ولایتونو کې یی ترسره کړو."

د افغانستان د احصایې مرکزي ادارې په لسو ولایتونو کې، د څښاک د اوبو د کیفیت د ازمايښت، لومړی نتیجه اعلان کړه.

دغه اداره وايي، د څښاک د اوبو د لومړي سروې نتیجه ښيي چې د دې هېواد د لسو ولایتونو د څښاک اوبه څه باندې ۶۰ فیصده د «ایکولای» مېکروب لري چې خلک په ډول ډول وژونکو ناروغیو اخته کولي شي.

د احصایې د مرکزي ادارې مرستیال حسیب الله موحد د سې شنبې په ورځ په کابل کې خبریالانو ته وویل چې دغه سروې یې د عامې روغتیا او د

کلیو د پراختیاد وزارتونو او یونېسف، ډبلیو ایچ او، او اروپایي ټولنې په مرسته تر سره کړي ده.

نوموړي زیاته کړه:

"دغه سروې چې په لسو ولایتونو کې تر سره شوې ۱۵،۸ فیصده خلک د څښاک پاکو اوبو ته لاس رسي لري، نورې اوبه یا دا چې ډېرې ککړې دي او یا دا چې ککړتیا یې کمه شوې ده،

په دې سروې کې د کابل په گډون، بدخشان، ننگرهار، کندهار، خوست، دایکندي، کاپیسا، هرات، بلخ او سمنگان هغه ولایتونه یاد شوي چې د څښاک اوبه یې یوه اندازه د ایکولاي مېکروب لري.

نوموړي زیاته کړه چې دغه سروې د لومړي ځل لپاره د افغانستان په گډون نړۍ په ۱۲ هېوادونو کې ترسره شوې چې

محرکه، اسهالات او یو شمېر نورې وژونکې ناروغۍ پیدا کېږي.

په دغه ناسته کې په افغانستان کې د یونېسف د ادارې استازي رولف لویدنجیک، ککړې اوبه د ناروغيو سرچینه وبلله او ویې ویل چې دغه اوبه هر کال د لسگونو زرو افغان ماشومانو د مړینې سبب کېږي او حکومت او نړیوالو موسسو ته پکارده چې

وکړي چې دیادې ستونزې د هواري په برخه کې به جدي هلې ځلې وکړي.

د دغه وزارت استازي

عطاءالله سید زي وويل:

"زه د عامې روغتیا وزارت په استازیتوب ژمنه کوم چې له دغو شمېرو څخه به استفاده کوو، اوس چې شمېرې لرو او پوهېږو چې د اوبو کومې منابع پاکې دي، هغه وزارتونه چې په دې برخه

اوبو او روغتیا برخې رامنځته کړو. مسؤلینو وویل، کومې سروې چې مخکې له دې د څښاک د اوبو په هکله ترسره شوي نښي چې له دوه زره لومړي کال وروسته، په دې برخه کې، هرکال د وه فیصده ښه والي راغلي دي او هڅې روانې دي چې د ښه والي دغه فیصدي له دې هم پورته شي.

خان محمد سیند

بزرگ را مهـد تصوف و زیست گاه صوفیان بلند آوازهٔ جهان عنوان کرد که پیام شان در برگیرندهٔ تمام انسان ها بوده و محدود به هیچ قوم و زبان و کشور خاص نمی باشند.

دکتور عبدالله عبدالله با بیان این مطلب که وحدانیت خداوند، اصل و محور تصوف را تشکیل

نخورده مانده اند.

دکتور عبدالله عبدالله ابراز امیدواری کرد که محصول بحث هایی که در این سمینار صورت می گیرد، پیامی واضح و شفاف برای کسانی باشد که خشونت پیشه می کنند و انحصار طلبی می نمایند.